

Signalizácia v ochrane rastlín – 30/2026

Ozdravenie pôdy po repke

Postrekový prípravok vo forme vodou dispergovateľných granúl (WG) s fungicídnu účinnosťou na ozdravenie pôdy od sklerócií húb rodu *Sclerotinia spp.* je **Lalstop Contans WG** s účinnou látkou spór *Coniothyrium minitans*. Spóry huby po aplikácii a zapravení do pôdy infikujú a parazitujú na prítomných skleróciách húb *Sclerotinia spp.* a pomerne rýchlo ich rozkladajú. K parazitácii dochádza vo vrchnej prevzdušnenej vrstve pôdy cca do 10 cm pri teplotách od +1°C (optimálna teplota je +12-25°C) a už pri teplote +5°C sú sklerócie patogéna plne infikované s *Coniothyrium minitans*. Pri zamrznutí pôdy *Coniothyrium minitans* pozastavuje svoj rast, ale nedochádza k jej odumretiu. Po zvýšení teploty začína huba opäť parazitovať sklerócie. Prípravok je možné aplikovať na jeseň i v jarých mesiacoch pri spracovaní pôdy. Optimálne pH pôdy je medzi 4,5-8,0.

Spôsob aplikácie závisí od následnej plodiny:

- Ošetrovanie strniska po zbere repky a zapracovanie podrvenej slamy diskami do cca 10 cm. Následný výsev ozimín urobte len s minimálnym spracovaním pôdy.
- Ošetrovanie podrvených bylí slnečnice a ich plytké zapracovanie do pôdy robte diskovými bránami. Ošetrovanie s prípravkom robte min. 14 dní po aplikácii DAM! Pred sejbou oziminy (jariny) robte len plytké spracovanie pôdy.
- Aplikáciu a následné plytké zapracovanie do pôdy (5-10 cm) robte na jeseň tam, kde na jar bude vysievaná slnečnica, repka jarná, horčica, alebo na jeseň ďalšieho roku repka ozimná.
- Aplikáciu robte na jar na pôdu, kde bude vysievaná slnečnica – tu odporúčame čo najskoršiu aplikáciu tak, aby spóry vyklíčili a mali čas parazitovať prítomné sklerócie. Spracovanie pôdy robte len do hĺbky 10 cm, t.j. vrstvy z ktorej klíčia spóry a askospóry. Pri tomto spôsobe aplikácie však existuje možnosť mycelárnej infekcie semien a koreňov klíčiacej slnečnice.
- V skleníkoch ošetrojte celú plochu a pri spracovaní pôdy do 20 cm použite príslušnú vyššiu dávku na ha, pri spracovaní pôdy do 20-30 cm dávku 6-8 kg na ha.

Neaplikujte spolu s fungicídmi a DAM !

Dávka vody: poľné plodiny: 300-500 l/ha, zelenina: 300-1000 l/ha.

Vhodné je dodržať požiadavku aspoň 2 mesačného predstihu aplikácie pred výsevom citlivej plodiny. Suspenziu spór *Coniothyrium minitans* aplikujte do pôdy postrekom (dávka vody : 100-500 l/ha) a na jej zapracovanie do hĺbky 5-10 cm sa osvedčilo použiť diskové brány alebo inú minimalizačnú technológiu.

1 kg pri zapracovaní do 10 cm;

2 kg pri zapracovaní do 20 cm;

4 kg pri frézovaní.

Vzhľadom na povahu prípravku a spôsobu aplikácie nevzniká riziko fytotoxicity. Dlhodobým používaním nebolo zistené negatívne ovplyvnenie rastu a vývoja kultúrnych plodín.

Prípravok je povolený pre použitie do ekologickej poľnohospodárskej výroby.

V prípade potreby ozdravenia pôdy je potrebné vypracovať koncept, zosúladiť ošetrovania a osevný postup tak, aby došlo v danej oblasti ku komplexnému ozdraveniu obrábanej pôdy.

Ošetrovanie strnísk

Spoločné pre všetky plochy po zbere plodín je potreba rozdrtiť a zapraviť pozberové zvyšky. Pozberové zvyšky po strukovinách je nutné spracovať rotavátormi, vypadané semená strukovín nechať vzísť a neskôr ich zaorať na zelené hnojenie. Rovnako aj repkovú slamu je nutné podrtiť a zapraviť. Toto zapravenie je vhodné urobiť až po vzídení výmrvu semien repky, pred sejbou obilnín, keď už pomerne dobre vyrastený výmrv poslúži ako zelené hnojenie.

Pestovanie medziplodín je veľmi vhodné na prerušenie „zeleného mostu“ zo vzídeného výmrvu obilnín ako prenášača chorôb a škodcov z pozberaného porastu na novozaložené porasty tej istej plodiny na okolitých pozemkoch. Ako medziplodiny sa využívajú rastliny s rýchlym rastom, odolné voči suchu a chladu: horčica, repica, repka, ľadenec, lucerna, komonica, facélia a iné. Významné sú aj ako zdroj organickej hmoty pre pôdu, čím zlepšujú jej prirodzené vlastnosti a prispievajú k regenerácii pôdnej úrodnosti. Priaznivo ovplyvňujú biologické, chemické a fyzikálne vlastnosti pôdy, znižujú pôdnu eróziu.

Podmietka strniska po obilninách zlepšuje hospodárenie s vlhkosťou a znižuje riziko prenosu hubových ochorení, najmä steblolamu. Pozberové zvyšky po obilninách je vhodné rozdrtiť, aplikovať dusíkaté hnojivo a zaorať.

Systémov na **mechanické spracovanie pôdy** po zbere plodín je niekoľko. Chemická likvidácia vzídeného výmrvu je v porovnaní s mechanickými spôsobmi lacnejším variantom ničenia výmrvu a odburinenia pozemkov od jednoročných aj trvácich burín: pýr plazivý, pichliač roľný, palina obyčajná, durman obyčajný, podslnečník Theofrastov. Buriny musia byť v aktívnom raste, pýr musí mať výšku 10-15 cm.

Na **ošetrovanie strniska** sú povolené prípravky na báze glyfosatu. Aplikujú sa na strnisko alebo po podmietke, keď má pýr 3-4 nové listy a trváce buriny sú už vyrastené min. 10 cm. Účinná látka sa odbúra počas niekoľkých dní, preto sa môžu aplikovať aj neskoro na jeseň bez rizika pre následné plodiny. Používajú sa s adjuvantmi. Po aplikácii sa nesmie pôda najmenej 2 týždne spracovávať. Ak sú na pozemku len jednoročné buriny alebo výmrv obilnín, stačí 24 hodín. K niektorým prípravkom je povolené pridávať síran amónny, čím sa dosiahne zníženie dávky prípravku a zlepšenie účinku. Dávka vody je 200 l na ha. Týmto spôsobom môžete ničiť buriny aj v bezorebných systémoch na jar alebo pri minimalizácii spracovania pôdy. Glyfosat nedostatočne účinkuje na boľhlav škvrnitý starší ako 1 rok, ostružinu a rastliny so zdrevnatenými koreňmi. Autorizované na strnisko je množstvo prípravkov s uvedenou účinnou látkou.

Adjuvant Adaptic vo forme kvapalného koncentráту pre riedenie vodou (SL) pre použitie v poľnohospodárstve, záhradníctve a lesníctve je určený na zlepšenie vlastností postrekových kvapalín, zníženie penivosti, zníženie úletu pri aplikácii, rovnomerné pokrytie ošetrovaného povrchu a zvýšenie odolnosti proti dažďu. Účinné látky sú ammonium sulfate / Síran amónny a polyacrylamide. Adjuvant deaktivuje nevhodné katióny (predovšetkým Ca,

Mg, Na, Fe) prítomné v postrekovej vode, znižuje pH postrekovej kvapaliny a zlepšuje biologickú účinnosť pesticídov, predovšetkým na báze glyfosátov, diquat a kontaktných herbicídov. Používa sa s autorizovanými prípravkami na ochranu rastlín v súlade so schválenými podmienkami pre ich použitie. Rovnako sa používa aj adjuvant **Grounded** na báze parafrínového oleja alebo adjuvanty **Kinetik** a **Rollwet** s účinnými látkami polyether-polymethylsiloxan-kopolymer a block-copolymer of ethylene oxide and propylene oxide.

Upozorňujem pestovateľov, že z hľadiska ochrany spodných vôd, kde boli zistené zvyšky glyfosátov, je ich použitie obmedzené na počet 2-x za rok na tom istom pozemku !

V Topoľčanoch, 31.7.2026

Ing. Zuzana Blahová
ÚKSÚP-OKOR Topoľčany